

SPILLKRÅKAN

Förening för kvinnor som äger skog
Verksamhetsberättelse 2021

Ordföranden har ordet

Även under det andra pandemiåret 2021 har Spillkråkans verksamhet anpassats och till stor del bedrivits digitalt, förutom under hösten då fysiska träffar kunde genomföras.

Tack vare kombinationen av digitala och fysiska träffar har ett rekordstort antal medlemmar runt om i Sverige kunnat delta i föreningens aktiviteter och Spillkråkan har haft sin starkaste medlemstillväxt på många år.

Verksamheten fortsatte genomsyras av föreningens målsättning att:

- Stärka kvinnors inflytande inom den svenska skogsnäringen
- Öka kunskap och medvetenhet om hållbart skogsbruk
- Bygga upp ett kvinnligt nätverk för kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte inom föreningens intresseområde

En medlemsenkät som genomfördes i början av året visar att 88% av medlemmarna är nöjda med föreningen som helhet.

Över 80% anser att Spillkråkan uppfyller målen att bygga kvinnliga nätverk och öka kunskap om hållbart skogsbruk.

Över 70% anser att Spillkråkan bidrar till att stärka kvinnors inflytande i skogsnäringen.

Under året utarbetade föreningen en strategisk plan för 2021-2025 baserad på medlemsenkäten och dialogmöten. Föreningen har drivit opinionsarbete för ökad jämställdhet i skogsnäringen och ett växande antal medlemmar har engagerat sig i demokratiska processer inom skogssektorn eller deltagit i den skogliga debatten. Spillkråkan deltog i ett samarbetsprojekt för skogliga nätverk för kvinnor i Sverige som syftar till ökad jämställdhet och utveckling av nätverken. En fjärde målsättning om hållbart föreningsliv formulerades och föreningen tog initiativ till att effektivisera verksamheten med bl a nytt medlemsregister.

Föreningens stamansvariga, som organiserar medlemsaktiviteter runt om i Sverige, har varit Birgit Timmer, Katarina Brunnström, Annelie Johansson, Mona Hall, Agneta Lönestam Ohlsson, Ulrika Östh, Pia Östryd, Ingegärd Wedendal, Karin Voigt, Anna Pettersson, Maria Pettersson, Elisabeth Andreasson, Madeleine Rockler, Eva Åkerlund, Ingrid Talu, Therese Larsson, Åsa Lipka-Falck, Elisabeth Persson, Gunbritt Nilsson, Kerstin Grahnén och Beverly Bjerke.

Jämställdhetsgruppen med Anna-Lena Carlsson, Linnea Claesdotter, Madeleine Saldner, Anna Schyman och Ulva Renström har utvecklat Spillkråkans jämställdhetsarbete.

Utbildnings- och evenemangsgruppen som under våren bestod av Kärstin Nilsson-Björk och Ingalill Berneskog koordinerade digitala aktiviteter. Gabrielle Barnekow har varit redovisnings- och statistikansvarig.

Styrelsen har under året haft följande sammansättning och ansvarsfördelning:

Kerstin Dahnäs, ordförande och PR-och informationsansvarig; Linnea Claesdotter, kassör och ansvarig Facebook; Lena Malmberg, sekreterare och redaktör för Kråkröret; Mona Hall, stamansvarigas representant, ansvarig för hemsidan, projekt medlemsregister; Sara Andersson, hållbart skogsbruk och Google Workspace; Madeleine Saldner, medlemsansvarig och kontaktperson jämställdhetsgruppen; Helena Löthgren, hållbart skogsbruk, kontaktperson utbildnings- och evenemangsgrupp, arkivarie, samt Ingrid Stjernquist, kontaktperson svenska nätverk och Nordiske Skogskvinner, ansvarig bidrag och sponsring.

Antal styrelsemöten har uppgått till 11 ordinarie möten. Styrelsen och stamansvariga har haft två gemensamma möten och stamansvariga ett eget.

Spillkråkans medlemmar

Vid utgången av 2021 hade Spillkråkan 571 medlemmar vilket är en ökning med 14 % från året innan.

Spillkråkans skogsinnehav

Spillkråkans medlemmar kan lämna uppgift över hur mycket skog de innehar. Ca 80% av medlemmarna har lämnat uppgift om sitt skogsinnehav, vilket extrapolerat på hela medlemsbasen motsvarar ca 100 000 ha.

Spillkråkans påverkansarbete för en jämställd och hållbar skogsnäring

Spillkråkans påverkansarbete syftar till att stärka kvinnors inflytande inom den svenska skogsnäringen och stärka skogsägande kvinnors möjligheter att bedriva ett hållbart skogsbruk ur ett biologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv.

Spillkråkan strävar efter att vara en tydlig aktör i arbetet för Agenda 2030 och de globala målen. Föreningen är främst aktiva in om målen 5: Jämställdhet, mål 11: Hållbara städer och samhällen, mål 12: hållbar konsumtion och produktion samt mål 15: ekosystem och biologisk mångfald.

Spillkråkan har under året kunnat verka som en fristående och konstruktiv tredje kraft i den polariserade skogsdebatten, både i media och i demokratiska processer. Under året har föreningen verkat både lokalt, regionalt, nationellt, i Norden och internationellt, i sammanhang som certifieringsorganet PEFC:s standardrevision, remissyttrande till skogsutredningen, regionala skogsprogrammen och i Altingets skogsnätverk.

Spillkråkan agerar å ena sidan resurspool för journalister, forskare och myndigheter som söker kvinnors kompetens och erfarenheter inom skogsbruket, å andra sidan språngbräda för skogsägande kvinnor ut i skogsnäringen.

En färsk avhandling (Ambjörnsson 2021) visade att Spillkråkan bidrar till att omdefiniera den könskodade normen om skogsbrukaren och den processen pågår fortlöpande i de interna och externa samtalen.

Jämställdhetsgruppen

Under 2021 har gruppen träffats digitalt för att planera aktiviteter vid tre tillfällen. Gruppen har planerat aktiviteter samt nätverkat med andra inom skogsbranschen på temat jämställdhet.

I mars, 210302, hade Madeleine Saldner ett möte med Susanne Öberg, konsult, som är projektledare för projektet Jämställdhet i skogsbranschen Västernorrland. Frågor om

Samverkan lyftes samt tankar om att driva på för liknande jämställdhetsprojekt i de fall då Spillkråkan kan påverka regionala skogsprogram och andra insatser.

På internationella kvinnodagen den 8 mars genomfördes en mindre kampanj på Spillkråkans Facebook med budskapet: **2021 100-årsjubileum för gifta kvinnors rätt att förvalta sin skog!** Syftet var både att fira denna framgång i äganderätt för kvinnor men även lyfta att det är en rättighet som för en del kvinnor tillkom sent. Inlägget hade över 300 visningar.

Den 23 mars höll Spillkråkans ordförande Kerstin Dafnäs och NYKS (Nätverket för yrkesverksamma kvinnor i skogsbranschen) ledamot Anna Schyman en digital föreläsning om jämställdhet inom skogsbruket för Spillkråkans medlemmar. Kunskapen som förmedlades i föreläsning passade för den typen av kunskapshöjande insatser som jämställdhetsgruppen önskade bidra med internt och uppskattades av de ca 50 deltagare som deltog.

Under året har Linnea Claesdotter arbetat med att ta fram och formge en broschyr för med syfte att sprida information om Spillkråkan och ge övergripande kunskap om jämställdhet inom skogsbranschen i ett enkelt format. Ett ytterligare syfte är också att ge stöd till medlemmar att utöva sin makt över den råvara som de säljer genom några enkla frågor om hur köparna arbetar med jämställdhet. Broschyren förväntas vara klar under våren 2022.

29 september höll Madeleine Saldner en föreläsning om Spillkråkan och jämställdhet inom skogen för norra och södra Skaraborgs skogsbruksområde inom Södra. Deltagarna var kvinnor som var medlemmar samt förtroendevalda.

Linnea Claesdotter deltog i IVAs seminarium skogen den 12 oktober. Här diskuterades hur skogens roll skulle se ut och vilka som skulle ha tillgång till den 2080. Över 200 lyssnare följde diskussionen på plats och digitalt.

I december bjöds Spillkråkan till Skogsbolaget Vida för att diskutera jämställdhet. Annelie Johansson och Madeleine Saldner deltog och samtal fördes om hur bolaget uppfattas i sin kommunikation, hur viktigt ett jämställt bemötande är för skogsägande kvinnor samt vilka drivkrafter som möjligen finns bakom de yrkesval som kvinnor gör inom skogsbranschen.

Jämställdhetsmyndigheten JäMy

Spillkråkans följer Jämställdhetsmyndighetens arbete och deltar på de träffar och workshops som erbjuds. Föreningen har under hösten sökt organisationsbidrag för 2022.

Skogsprogram och skogsutredning

Spillkråkan har deltagit i arbetet med de **regionala skogsprogrammen** i flera län och regioner samt deltog i den nationella konferensen. Spillkråkan är t ex medlem i programrådet för regionalt skogsprogram i Jämtland. Årets mest omfattande insats var **remissyttrandet i skogsutredningen**, ett arbete som engagerade ett team på fem medlemmar ledda av Eva Åkerlund.

Skogliga organisationer, forsknings- och utbildningsväsendet

Ingrid Stjernquist är Spillkråkans representant i SLU's forskningsansökan till energimyndigheten "**Trees-for-me**", dvs att bilda ett kompetenscentrum för lövträdsodling.

FRAS-projektet finansieras via skogsnäringen, Skogforsk, SLU och Linnéuniversitetet. Syftet är att samla forskningen om hur skogarna i södra Sverige ska skötas på bästa sätt.

Haidi Andersson och Katarina Brunnström representerar Spillkråkan. Ett annat projekt **BESKA** om skogsskador drivet av Mittuniversitetet med flera avslutades.

För första gången har Spillkråkan deltagit i certifieringsorganet **PEFC:s standardrevision**, med Annelie Johansson som representant i det beslutande forumet och Haidi Andersson i arbetsgruppen för klimat.

Kerstin Dahnäs medverkade i en sammankomst om hur Kungliga Skogs och Lantbruksakademiens position bäst kan utnyttjas för att få en mer konstruktiv skogsdebatt "till samhällets gagn".

Kerstin Dahnäs representerade svenska skogsägare i en paneldebatt organiserat av det europeiska projektet ValoFor, som syftar till att undersöka hur små skogsägare bidrar till omställningen till en träbaserad bioekonomi.

Medlemmar har också deltagit i intervjuer med olika forskningsprojekt.

Utmärkelser

Mathilda Clausén Wingårdh tilldelades Föreningen Skogens Silverkvist för sina insatser i den svenska skogssektorn.

Nordiske Skogskvinner och svenskt nätverkssamarbete

Nordiske skogskvinner

Spillkråkan har fortsatt samarbetet inom Nordiska Skogskvinnor för att stärka och utveckla nätverket. Eftersom en nätverksträff inte kunde ske under 2020 har kontakten mellan isländska, norska och svenska partners skett digitalt. Under året har en nordisk konferens i Norge planerats och ett Intentionsavtal mellan Sverige, Norge och Island undertecknats. Från svensk sida är Spillkråkan och Skogskvinnor i Värmland representerade. Nordiske Skogskvinner har, liksom Spillkråkan, deltagit digitalt i den europeiska skogskonferensen för kvinnor, Forest in Women's Hands, i Österrike. Konferensen sponsrades av skogsorganisationerna IUFRO, Austrian Research Center for Forest and Federal Ministry Republic of Austria. Nordiska Skogskvinnor har sökt projektpengar hos NIKK för "En innovativ, stark och jämställd skogsnäring i Norden". Att utvidga NSK till Finland var en viktig del av ansökan.

Kvinnliga nätverk i Sverige

De sex svenska skogs nätverken för kvinnor har under året påbörjat ett samarbete för att bli en gemensam röst i skogliga jämställdhets- och hållbarhetsfrågor. Två konferenser under hösten 2021 har lett till beslut om gemensamma frågor att samarbeta kring samt en arbetsordning för en arbetsgrupp med start i jan 2022.

Spillkråkan i media

Tre saker karaktäriserade medieåret 2021:

1. Fler medlemmar syntes i media. Det var drivet av ett stort intresse från media för Spillkråkan som en fristående och konstruktiv tredje kraft i den polariserade

skogsdebatten, att föreningen har förbättrat processerna för att förmedla kontakter och att medlemmarna tar möjligheten att medverka och lyfta de frågeställningar som är viktiga för dem. Det är i linje med Spillkråkans strategi att synliggöra mångfalden bland skogsbrukare och det hållbara brukandet. Ett axplock av artiklar finns på hemsidan: <https://spillkrakan.se/pressinformation/>.

2. Spillkråkans opinionsbildning för jämställdhet i skogsnäringen, med fokus på ägande och makt, har gett stort avtryck: Hur jämställd är skogsbranschen (ETC), Kvinnor knuffas ut från skogen (Dagens Industri), Kvinnors skogsägande i Jämtland (SVT), Förändra normer räcker inte (Tidningen Skogen), Skogen är fortfarande en manlig arena (Skogsvärden), Hon vill se fler kvinnor i skogen (Landets Fria Tidning), För skogens framtid behövs både kvinnor och män (Skogsmagasinet).
3. Från objekt till subjekt: Spillkråkor har själva blivit skribenter och fått en egen röst i branschmedia. Sedan hösten 2021 är tre medlemmar krönikörer i Land Skogsbruk.

Hemsidan

Spillkråkans hemsida är en viktig informations- och kunskapskanal för medlemmar men även för icke medlemmar. Information om aktiviteter och nyheter uppdateras löpande. En del är endast avsedd för medlemmar och för åtkomst till den delen krävs ett lösenord. Under året har generella texter och bilder uppdaterats.

Spillkråkans domännamn är www.spillkrakan.se. Vi har också en hemsida för Nordiske Skogskvinner, www.nordiskeskogskvinner.org.

Sociala medier

Aktiviteten på Spillkråkans Facebook-sida fortsätter öka. Spillkråkan har 809 gilla-markeringar (+15% senaste året) och 891 följare (+15%). Vi ser att enskilda inlägg kan ha en räckvidd på upp till 1500 personer.

Spillkråkan Medlemmar är en privat grupp enbart för medlemmarna som har blivit ett tryggt rum där Spillkråkor kan ventilerar frågor och öka dialogen med varandra. Den blev snabbt populär och sidan har 287 medlemmar (+24%).

Kråkröret

Fyra nummer av Spillkråkans digitala nyhetsbrev publicerades under året. Samtliga går att hämta och ladda ner på vår hemsida, spillkrakan.se

Strategisk plan 2021-2025

Under våren genomfördes ett arbete för att ta fram en ny strategisk plan. Medlemmarna deltog via en medlemsenkät och i regionala dialogmöten. En strategiworkshop genomfördes med styrelse och stamansvariga. Strategin presenterades på årsmötet och arbetet fortsatte under hösten.

Årsmöte

Spillkråkans årsmöte ägde rum digitalt den 26 april med 39 deltagare. Lena Olausson och Marie Nylin utsågs till Hedersspillkråka för sitt stora engagemang och omfattande arbete med att förnya Spillkråkans hemsida, samt för sina individuella insatser i föreningen. Spillkråkans medlemsenkät samt den strategiska planen för 2021- 2025 presenterades.

Spillkråkans nätverksträffar

Trots pandemin har föreningen kunnat genomföra ca 40 aktiviteter som engagerat ca 900 deltagare, vilket tangerar rekordet från 2019. Nedan finns en kortare sammanställning av de olika aktiviteterna som skett under året.

Digitala träffar och spill-in

Webinarierna har haft föreläsare inom områdena ekonomi, juridik, myndigheter, omvärlden, skogsskötsel, hållbart skogsbruk, forskning och Är skogsbruket jämställt? Digitala spill-in (nätverksträffar i after-work-format) har gett medlemmar från hela Sverige möjligheter att träffas regelbundet och diskutera aktuella ämnen under friare former.

Spillkråkans stammar

Dalastammen

5 februari : digitalt möte. Turistsatsning i våra egna skogar. Vilka vänder vi oss till? Planering av aktiviteter.

16 maj: möte i Hjulbäck hemma hos Eva Åkerlund. 5 deltagare
Vi diskuterade framtidsfullmakter och arvsskifte.

20 maj: digitalt möte "Järngänget" Planering av olika aktiviteter.

3 juli: möte hemma hos Ingrid Lind , Åkersbodarna. 5 deltagare
Ingrid berättade om arronderingen som genomförts i Leksands kommun och som berört henne. Vi diskuterar åtgärder i Ingrids skog.

Vi diskuterade också för och emot olika avverknings metoder och vilka trädslag som är lämpliga att satsa på . Ska hon satsa på löv- eller barrträd? Vi vandrade genom olika skogstyper och upp på en utsiktspunkt med slobod och grillplats.

21-22 augusti Eva Åkerlund representerade Spillkråkan på möte med för nordiska skogskvinnor. Gammelkroppa skogsskola

18 oktober: Möte i Hjulbäck hemma hos Eva Åkerlund. Medverkande : 5 Spillkråkor och 3 inbjudna gäster. jägmästare Karin Byström Skogsstyrelsen, Jägmästare Christer Karlsson SLU, f.d chef Siljansfors försökspark och product coordinator Lars Matsson Bergkvist Siljan.

Vi gick laget runt och framförde våra egna tankar om skogens framtid och skogsbruk.

Eva Åkerlund pratar om skogsutredningen som hon varit med om att ta fram remissvar på.

30-31 oktober: Therese L, representerar Dalastammen på stamansvarigas möte i Stockholm som var samordnat med styrelsen för Spillkrakan.

Stamansvariga Eva Åkerström, Ingrid Talu och Therese Larsson

Jämtlands- och Västernorrlandsstammen

Då stammen är relativt nybildad och Elisabeth och Gunbritt nyligen kommit med så har året ägnats åt att lära känna varandra och föreningen/nätverket. Ett register över de spillkråkor som tillhör vår stam har upprättats och ett mejl med en kort information om oss stamansvariga har skickats ut till samtliga våra medlemmar. Vi önskade då också gärna en återkoppling kring vilka aktiviteter de ville att vi skulle anordna. Vi kan konstatera att av 66 medlemmar som tillhör vår stam så är endast ett fåtal bosatta i Jämtland (14) eller i Västernorrland (5).

Under hösten planerade vi för ett besök på försöksytor om hyggesfritt skogsbruk i Bräcke kommun. Skogsstyrelsen hade då tyvärr inte möjlighet att ställa upp varför besöket flyttades fram till våren 2022. Den 9 oktober genomförde vi i stället ett besök i Finnsjöbergets naturreservat tillika N 2000-område. Sex medlemmar deltog i exkursionen som avslutades med gemensam middag och samtal kring vårt nätverk.

Den 12 december samlades vi på Revsundslogen där Bakgården erbjöd ett mycket smakligt julbord med utvalda lokala råvaror och hemlagade rätter. Tyvärr slog förkylningar till och vi var därför endast fyra medlemmar som kunde delta.

Elisabeth och Gunbritt deltog i mötet för styrelse- och stamansvariga i Stockholm den 30–31 oktober. Åsa blev tvungen att lämna återbud, men vi fick ta del av hennes fantastiska lokal. Mötet var intressant och mycket givande för oss nya stamansvariga.

Stammen har även hörts och synts i media. Elisabeth har tillsammans med vår ordförande Kerstin varit med i intervju i SVT – Jämtlandsnytt och i P4 radio Jämtland. En kort berättelse om vårt besök i Finnsjöberget har tillsammans med foton från området publicerats under Föreningsnytt i länsstidningarna ÖP och LT.

Stamansvariga: Åsa Lipka Falck, Elisabeth Persson och Gunbritt Nilsson

Skånestammen

Hela våren var all verksamhet inställd p.g.a covid-19

29 sep

Skogfors Ekebo, Förädling av björk och björkens möjligheter, 24 anmällda

Mateusz Liziniewicz som är forskare på Skogforsk berättade om hur man gör för att förädla björken och hur viktigt det är att hålla isär alla olika björkar vid pollinering så man får fram just de plantor som man önskar. Vi fick se olika exempel på förädlingsutveckling både i plantskolan och sedan ute i fält dvs. skogen. Intressant att se hur de olika förädlade träden växer.

23 november

Ekonomikväll hos Ludvig & Co, Malmö 11 deltagare

Skogsekonomi vad tänka på inför årsskiftet och deklarationstips.

5 december

Jullunch med pyssel på Skeinge säteri, Osby 22 deltagare

Vi åt en härlig jullunch i fantastisk miljö. Mätta och belåtna påbörjade vi pyssel med hjälp av vår spillkråka Cecilia Nilsson som visade hur man tänker när man binder sina kransar. En hel del julgrupper blev det också.

Stamansvariga: Katarina (Ina) Brunnström och Birgit Timner

Smålandsstammen

Vårens aktiviteter inställda pga Covid 19

September

Beställarkompetens – del 1 Gallring/slutavverkning. 14 pers deltog

November

Simulatorkörning Ryssby gymnasiet med efterföljande julbord 18 pers deltog

Stamansvarig Annelie Johansson

Stockholm- och Mälarstammen

På grund av pandemin har fysiska aktiviteter ej planerats som brukligt utan istället har man kunnat delta vid de digitala mötena som arrangerats av styrelsen under året.

När restriktionerna lättades upp i slutet på året genomfördes:

17 november

Återstart av fysiska Spill-in nätverks träffarna med nytt datum och ny plats. Det är tänkt att hålla månatliga Spill-in möten var 3dje onsdag på Best Western and hotel, ca 15 deltagare.

6 december

Traditionella julbordet på Mårten Trotzig, ca 25 deltagare.

Stamansvariga: Elisabeth Andreasson och Madeleine Rockler

Västerbottenstammen

Vi är cirka tio Spillkråkemedlemmar spridda i Västerbotten.

Under 2021 har vi inte haft några aktiviteter p.g.a. pandemin.

Vi har vidarebefordrat mail med uppmaningar och information som kommit från styrelsen till medlemmarna.

I somras bjöd vi in till ett upptaktsmöte på Sjöbris (en restaurangbåt) vid kajen i Umeå. Ingen kom förutom vi två stamansvariga

Stamansvariga Kerstin Grahnen och Beverly Bjerke

Örebrostammen

25 oktober

En efterlängtat skogsdag gick av stapeln i trakterna nära Nora. Ämnet för dagen var föryngring genom sådd.

Kolbjörn Kindströmer berättade och visade oss runt på sin fastighet där vi kunde se föryngringar i olika åldrar som såtts. En mycket lärorik dag med många intressanta diskussioner. 14 deltagare

2 december.

Julsammankomst på " Krogen som inte finns" var en lyckad avslutning på året.

Kvällen började med att Amanda Rumler, skogsentreprenör, berättade hur hon startade och bedriver sin verksamhet. Spännande att höra hur en kvinna som inte har ett skogligt förflutet startar företag som skogsentreprenör .

Sedan följde ett härligt julbord. Alla uppskattade den spännande lokalen och den goda maten. 12 deltagare

Stamansvariga Ingegärd Wedendal, Karin Voigt, Anna Pettersson, Maria Pettersson

Östgötastammen

Pandemin har präglat verksamhetsåret. Det har inte varit möjligt att ha fysiska aktiviteter under våren. Roligt nog gick det att komma igång efter sommaren.

4 maj

Prisutveckling skogsfastigheter. Digitalt seminarium med Ludvig & CO om skogspriser. 80 Spillkråkor anslöt till mötet.

Juni

Nytt team med 4 stamansvariga efterträder Katla Kindestam

6 oktober

Röjsågskurs A i Vreta Kluster – 6 deltagare

10 oktober

Röjsågskurs A i Vreta Kluster – 6 deltagare

15 november

Intrångs-seminarium med Anno advokater

Seminarium med handfast information om hur intrång kan hanteras juridiskt och praktiskt. Arrangerades på Vreta kluster tillsammans med Bondbönorna som är ett nätverk med kvinnor i gröna näringar. 29 Spillkråkor deltog, även medlemmar från andra län runt Östergötland valde att resa in.

4 december

Julbord med 21 medlemmar på Torp Rusthåll. Vi började i snöklädd skog där Spillkråkan Britt-Marie Wirén berättade om själva rusthållet och företaget.

Stamansvariga: Mona Hall, Agneta Lönestam Ohlsson, Ulrika Östh, Pia Östryd